

**ORTZADAR ELKARTEA
GIPUZKOAKO MUGAKO
ADIMENA DUTEN PERTSONAK**

**2019 URTEKO
MEMORIA**

AURKIBIDEA

- A. ZUZENDARITZA BATZORDEA**
- B. ERAKUNDEAREN IDENTIFIKAZIOA**
- C. ERABILTZAILEAK**

D. ADIERAZLE OROKORRAK

1. ZERBITZU ETA PROGRAMETAN SARTZEKO ESKAERAK

2. ARTATUTAKO PERTSONEN ADIERAZLEAK

E. PROGRAMAK ETA ZERBITZUAK

**1. INFORMAZIO, BALORAZIO, ETA ORIENTAZIO ZERBITZUA,
MUGAKO ADIMENA DUTEN PERTSONENTZAT ETA HAIEN
SENIDEENTZAT.**

**2. LAGUNTZA, ARRETA ETA JARRAIPEN SOZIALEKO
ZERBITZUA.**

3. LAGUNTZA ETA JARRAIPEN PSIKOLOGIKORAKO ZERBITZUA.

4. BIZIMODU INDEPENDENTERAKO LAGUNTZA.

5. OSASUNAREN BEHARREN JARRAIPENA.

6. OPORRAK ETA AISIALDIKO JARDUERAK.

F. ESKU-HARTZE EREDUAREN ADIERAZLEAK.

G. BILAKAERAREN ADIERAZLEAK.

H. GIZA BALIABIDEAK.

I. EBALUAZIO OROKORRA.

A. ZUZENDARITZA BATZORDEA

LEHENDAKARIA

MIKEL MORENO DIAZ JAUNA.

IDAZKARIA

JOSE JAVIER MADARIAGA JALON JAUNA

DIRUZAINA

JAVIER CASTROVIEJO QUINTANA JAUNA.

BATZORDEKIDEAK

ARANTZA MARTINEZ LACARRA ANDREA.

Mª ANGELES CORREYERO SOSA ANDREA.

YOSU SANTIAGO GARMENDIA JAUNA.

MANUEL ESPINAL MORENO JAUNA.

B. ERAKUNDEAREN IDENTIFIKAZIOA

- Izena: **Ortzadar**, mugako adimena duten pertsonen aldeko **Gipuzkoako Elkartea**.
- Helbidea: **Zirkuito Ibilbidea 12,1. 20160 Lasarte - Oria**
- Telefonoa: **943373476 - 607158933**

- **Posta elektronikoa: asociacion@asociacionortzadar.com**
- **Webgunea: www.asociacionortzadar.com**
- **Forma juridikoa: irabazi-asmorik gabeko erakunde pribatua, interes publikokotzat aitortua eta elkartzeko eskubide askeari buruzko martxoaren 22ko 1/2002 Lege Organikoak arautua.**
- **Inskripzio Erregistroa: Euskadiko Elkarteen Erregistroa.**
- **Izena emateko zenbakia: 16698**
- **IFK: G-75068874**
- **Jarduera-eremua: Gipuzkoako Lurralde Historikoa.**

Helburuak, Programak eta Zerbitzuak:

Estatutuen arabera, elkartearen helburua "Autonomia pertsonala eta soziala sustatzea eta mugako adimena duten pertsonen eskubideak zaintzea" da, helburu hauek izanik:

- Mugako adimena duten pertsonen eskubideak zaintzea.
- Arreta integrala eta diziplina anitzekoa eskaintzea mugako adimena duten pertsoneri, haien autonomia eta autogobernua bultzatzeko; besteak beste, komunitate-bizitza normalizatzen laguntzen duten jarduerak.
- Mugako adimena duten pertsonen bizi-kalitatea hobetzeko helburua duten zentroak, zerbitzuak, ekintzak eta jarduerak sustatzea.
- Erabiltzaileek eta haien familiek kudeaketan, proiektuetan eta zerbitzuetan parte har dezaten sustatzea.
- Mota guztietako erakunde publiko eta pribatuekin lankidetzan aritzea, elkartearen helburuei begira.

Helburu horiek lortzeko, ezarritako legezko baldintzak bete ondoren, honako jarduera eta programa hauek egingo dira:

- Mugako adimena duten pertsonentzako eta haien senideentzako informazio,

balorazio eta orientazio zerbitzua.

- Gizarte laguntzako, arretako eta jarraipeneko zerbitzua.
- Bizitza independenteari laguntzea.
- Osasun premiei ematen zaien arretaren jarraipena.
- Etxebizitzak.
- Oporrak eta aisialdiko jarduerak.
- Sentsibilizazio jarduerak.
- Ikerketa.
- Prestakuntza jarduerak.
-

C. ERABILTZAILEAK

Ortzadar erabiltzen dugunok mugako adimena dugu. Itxurazko ezaugarri fisikorik ez badugu ere, kostatu egiten zaigu inguratzen gaituen ingurune lehiakor, zorrotz eta azkar batera egokitzea, eta, aldi berean, gure inguruneari kosta egiten zaio guregana egokitzea, batez ere gure beharrak, zailtasunak eta gaitasunak ez ezagutzeagatik.

Horregatik, aldizkako laguntzak behar ditugu, hezkuntzaren, gizartearen edo lanaren arloetan bizitza autonomia eta duina izaten laguntzeko. Garrantzitsua da ulertzea ez garela talde homogeneo bat; mugako adimena duen pertsona bakoitzak bere beharrak ditu. Hala ere, badira ulertzeko lagungarriak izan daitezkeen zenbait ezaugarri:

Oro har:

- Agerikoak ez diren ezaugarri fisikoak.
- Adin mentalaren eta adin kronologikoaren arteko desfasea.
- Ekimenik eza eta eguneroko egoerak konpontzeko mekanismo arrazionalak sortzeko gaitasun mugatua.

- Egoera berrietara egokitzeko zailtasunak.
- Erabakiak hartzeko eta gatazkak konpontzeko zailtasunak.
- Psikomotrizitateko zailtasunak.

Maila intelektualean:

- Ikaskuntza prozesu motela.
- Gabezia kontzeptu abstraktuak ulertzean.
- Antolatzeko eta kokatzeko zailtasunak.
- Adimen kristalizatuaren pisua handiagoa da adimen jariakorrarena baino.
- Irakurtzeko eta idazteko arazoak.
- Hizkuntza garatzeko zailtasunak.
- Zailtasunak diruaren kudeaketan.
- Zailtasunak espazio-denboraren antolaketan, kudeaketan eta plangintzan.
- Memoria selektiboaren maila ona, beste memoria mota batzuen kaltetan.

Gizarte-harremanetarako eta egokitzapenerako gaitasuna

- Zailtasunak harreman afektiboetan.
- Berdinen arteko gizarte harremanak ezartzeko eta mantentzeko zailtasunak.
- Heldutzat jotzen diren erantzukizun batzuk hartzeko zailtasunak.
- Ekimenik eza eta inprobisatzeko gaitasunik eza, gure esparruetatik kanpo.

Prebalentzia Gipuzkoako populazioan.

Mugako adimena duten pertsonen prebalentzia zenbatetsia, kolektibo horri buruzko azterlan gutxi batzuen arabera, biztanleriaren %1,5 eta %3 artekoa da; beraz, Gipuzkoako Lurralde Historikoan, INEren 2019ko datuen arabera, programa eta zerbitzu horiek behar ditzaketen pertsonen kopurua 10853.64 eta 21707.28 artekoa

izan daiteke, horietako asko diagnostikorik gabe eta bazterketa-arriskuan. Edo baztertuta

D. ADIERAZLE OROKORRAK.

ZERBITZU ETA PROGRAMETAN SARTZEKO ESKAERAK			
Adierazlea	Deskribapena eta kategorizazioa		
Jasotako eskaerak guztira	Eskaera guztira: 56	Emakumeak: 23	Gizonak: 33
Eskariaren helburua	Eskaeraren helburuaren arabeko banaketa		
	X	Bazterketaren balorazioa eta/edo diagnostiko espezializatua.	
		Gizarte-bazterkeriaren arreta.	
	X	Gizarteratzea sustatzea.	
		Gizarteratzea eta laneratzea sustatzea.	
		Gizarte larrialdiko egoerek eragindako beharrei erantzutea.	
		Babesgabetasun egoerek eragindako beharrei erantzutea.	
		Gizarte larrialdiko egoerek eragindako beharrei erantzutea.	
		Arreta terapeutikoa.	
		Aholkularitza soziojuridikoa.	
		Arreta soziosanitarioa suspertze medikoko prozesuetan Beste batzuk.	
Eskariak adin-taldean arabera	Adin-Taldeak	Emakumeak	Gizonak
	19 urte baino gutxiago	4	6
	20-29	14	16
	30-39	4	8

	40-49	I	2
	50-65		I
	66 urte baino gehiago		
ZERBITZUEN ETA PROGRAMEN ARABERA ARTATUTAKO PERTSONEN ADIERAZLEAK			
		Emakumeak	Gizonak
Zorroko zerbitzuak			
Enplegagarritasuna			
Zorrorik gabeko zerbitzuak, bazterkeria prebenitzeko eta inklusioa sustatzeko zerbitzua barne.		68	206
Adierazlea	Deskribapena eta kategorizazioa		
	Total	Mujeres	Hombres
Abenduaren 3 In artatutako pertsonak	274	68	206
Urtean zehar artatutako pertsonak	246	53	193
Kasu berriak	56	23	33
Artatutako kasu berrien%	%20,43	%33,82	%16,01
Artatutako pertsonak, zerbitzuan edo prestazioan emandako denboraren arabera			
Aldia	Guztira	Emakumeak	Gizonak
6 hilabete baino gutxiago	15	3	13
6 -12 hilabete bitarte	20	8	11
12-24 hilabete bitarte	6	12	18
24 hilabete baino gehiago	206	30	151
Artatutako pertsonen desgaitasun- edo mendekotasun-maila			
Kategoriak	Guztira	Emakumeak	Gizonak
Desgaitasunik edo mendekotasunik gabe.	65		65
Aitortu gabeko desgaitasuna edo mendekotasuna dutenak	20	4	16
Desgaitasun aitortua dutenak			
% 33tik% 65era	148	45	102
%65 baino gehiago	14	4	10
Mendekotasun aitortuarekin			
I gradua.	42	11	31
II gradua.	2	1	1
III gradua.			

Artatutako pertsonak, adin-taldeen arabera			
	Guztira	Emakumeak	Gizonak
18 urte baino gutxiago	46	3	43
18-23	63	10	53
23-30	30	7	23
31-45	48	15	32
45-65	59	17	42
66 urte edo gehiago			
Artatutako pertsonak jatorrizko herrialdearen arabera			
	Guztira	Emakumeak	Gizonak
GHT	228	50	184
EAE			
Beste autonomia erkidego bat			
Nazionalitate bikoitza	1		
Erkidegoko araubidea aplikatzen zaionari.	10	2	8
Estatutu erkidea aplikatzen zaionari	7	1	6
Aberria			
Atzerritarrak, administrazio-egoeraren arabera			
	GUZTIRA	Emakumeak	Gizonak
Erregularra	10	2	8
Irregularra	7	1	6

E. PROGRAMAK ETA ZERBITZUAK.

I. INFORMAZIO, BALORAZIO ETA ORIENTAZIO ZERBITZUA, MUGAKO INTELIGENTZIA DUTEN PERTSONENTZAT ETA HAIEN SENIDEENTZAT.

Mugako inteligentzia duten pertsonen diagnostikorako, baliabideei buruzko informaziorako eta orientaziorako zerbitzua da.

HELBURUAK.

- Mugako adimena duten pertsonen diagnostikoa egitea, nazioarteko sailkapenen arabera; horretarako, dagozkion ebaluazio eta diagnostiko psikologiko eta sozialeko prozeduretara eta, hala badagokio, diagnostiko sozialera joko da.
- Dagokion mendekotasunaren, desgaitasunaren eta bazterketaren balorazio eta Diagnostiko Zerbitzuari peritu balorazioa eskatzea.
- Diagnostikoan oinarritutako orientazio egokia ematea pertsonari eta familiari, garapen pertsonalerako, sozialerako, lan garapenerako eta abarretarako erabaki egokienak hartu ahal izan ditzaten.
- Mugako inteligentzia duten pertsonen eta haien senideei behar dituzten laguntzei buruzko arreta indibidualeko programa bat egitea.

BALORAZIOA.

2019an, 56 pertsona berri artatu dira programa honetan.

- Pertsonak eta familiak honako hauen bidez iritsi dira:
- Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak.
- Osasun Mentaleko Zentroak.
- Web orria.
- Pertsona ezagunak.
- Ikastetxeak.
- Gizarte-erakundeak.

Proposatutako helburuak lortzeko jarduerak egin izanaren ebidentziak honako hauek dira:

- Lehen elkarrizketaren dokumentua.
- Datuak biltzeko dokumentua.
- Txosten sozialak.
- Desgaitasun ziurtagiriak eta/edo gizarte-bazterkeriaren balorazioa.
- Pertsonen eta familiei Banakako Arreta emateko Planen dokumentua.

ADIERAZLEAK

ARTATUTAKO PERTSONAK GUZTIRA, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 urte baino gutxiago	20- 29	30- 39	40- 49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK	4	14	4	1	0	23
GIZONAK	6	17	8	1	1	33
GUZTIRA	10	31	12	2	1	56

ADIMEN MUGATUA DUTEN PERTSONAK						
	19 urte baino gutxiago	20- 29	30- 39	40- 49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK	4	11	2	1		18
GIZONAK	4	13	5		1	23
GUZTIRA	8	24	7	1	1	41

GIZARTE-BAZTERKETAKO EGOERAN EDO ARRISKUAN DAUDEN PERTSONAK						
	19 urte baino gutxiago	20- 29	30- 39	40- 49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK		2	2	1	1	6
GIZONAK	1	3	3	1	1	9
GUZTIRA	1	5	5	1	1	15

ARTATUTAKO SENIDEAK, GUZTIRA, SEXUAREN ARABERA				
AMA	AITA	BIAK	BESTE BATZUK	GUZTIRA
17	5	26	4	52

DIAGNOSTIKATUTAKO ETA ORIENTATUTAKO PERTSONEN KOPURUA, ESKUALDEEN ARABERA, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA											
ESKUALDEA	EMAKUMEAK					GIZONAK					GUZTIRA
	19 o -	20 29	3 0	4 0	5 0	1 9	20 29	3 0	4 0	+ 50	
DONOSTIALDE A	3	5	2			3	8	4		1	26
BIDASOALDEA								1			1
TOLOSALDEA		6	2	1		1	5				15
GOIERRI		1					4		1		6
UROLA KOSTA								3			3
DEBA GARAIA	1					1					2
OARSOALDEA		1				1					2
DEBA BEHEA		1									1
GUZTIRA	4	1 4	4	1		6	1 7	8	1	1	56

DIAGNOSTIKOA ETA ORIENTAZIOA EGIN ZAIEN PERTSONEN KOPURUA, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 urte baino gutxiago	20- 29	30- 39	40- 49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK	3	7	2	1		13
GIZONAK	3	10	5		1	19
GUZTIRA	6	17	7	1	1	32

PERTSONEI EMANDAKO BANAKAKO ARRETA-PROGRAMEN KOPURUA, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 urte baino gutxiago	20- 29	30- 39	40- 49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK	1	6	2			9
GIZONAK	1	6	4	2	1	14

GUZTIRA	2	12	6	2	1	23
----------------	----------	-----------	----------	----------	----------	-----------

FAMILIEI EGINDAKO BANAKAKO ARRETA-PROGRAMEN KOPURUA, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 urte baino gutxiago	20- 29	30- 39	40- 49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK				2		2
GIZONAK				1		1
BIAK				6	2	8
GUZTIRA				9	2	11

EBALUAZIOA

Aurreko urtearekin alderatuta, % 8 inguru jaitsi da egindako balorazioen kopurua. Beste gizarte-erakunde batzuek eta Oinarrizko Gizarte Zerbitzuek dei gehiago egin dituzte, kolektibo horretako kide izan daitezkeen pertsonak Ortzadarrera bideratzeko aukera aztertzeko.

2. LAGUNTZA, ARRETA ETA JARRAIPIEN SOZIALEKO ZERBITZUA.

Zerbitzu hau banakako, familiako edo taldeko gizarte-prestazioen multzo bat da.

HELBURUAK.

- Esku hartze soziala mugako adimena duten pertsonekin eta haien familiekin, gizarte isolamendua, arazo pertsonalak, lanekoak, sozialak eta abar eragin ditzaketen gatazkak edo beharrak prebenitzeko.
- Oinarrizko Gizarte Zerbitzuei laguntzea mugako adimena duten pertsonen eta haien familien eskubideak erabil ditzaten.
- Kanpoko zerbitzu eta profesionalekin koordinatzea, pertsonak artatzeko, esku hartzeko programa komunak ezartzeko, informazioa trukatzeko eta arreta koordinatua emateko.
- Erabiltzaileen beharrak biltzea eta ebaluatzea, eta gizarte baliabide berriak sortzeko proiektuak egiten parte hartzea, erabiltzaileen eskaeretan eta beharretan oinarrituta.

BALORAZIOA.

Programaren balorazio orokorra positiboa da, helburuen eta hartzaileen parte-hartzearen lorpena handia da, eta helburu nagusia da mugako adimena duten pertsonen autonomia eta bazterketa egoerak prebenitzea laguntza horiekin.

Bi boluntarioren laguntza izan dugu, baina garrantzitsua litzateke laguntza lanak egingo dituen boluntario sare bat ezartzea.

Proposatutako helburuak lortzeko jarduerak egin izanaren ebidentziak honako hauek dira:

- Datuak biltzea PIAetan.
- Gizarte-txostenak.
- Hitzorduak Oinarrizko Gizarte Zerbitzuekin eta beste baliabide pribatu zein publiko batzuekin.

Adierazleak.

LAGUNDUTAKO PERTSONAK GUZTIRA, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 urte baino gutxiago	20-29	30-39	40-49	+50	GUZTIRA
EMAKUMEAK	1	6	5	16	4	32
GIZONAK	2	20	25	32	9	88
GUZTIRA	3	26	30	48	13	120

LAGUNDUTAKO PERTSONEN KOPURUA, ESKUALDEEN, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA											
ESKUALDEA	EMAKUMEAK					GIZONAK					GUZTIRA
	19 o -	20 29	30 39	40 49	+ 50	19 o -	20 29	30 39	40 49	+ 50	
DONOSTIALDEA	1	4	5	6	2	1	11	11	14	4	59
BIDASOALDEA						1	1	3		1	6

TOLOSALDEA		1		4	1		5	7	14	3	35
GOIERRI				2			2				4
UROLA KOSTA		1		1				1			3
DEBA GARAIA							1				1
OARSOALDEA				3	1			3	4	1	12
DEBA BEHEA											
TOTAL	1	6	5	16	4	2	20	25	32	9	120

LAGUNDUTAKO SENIDEAK SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 urte baino gutxiago	20-29	30-39	40-49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK				5	4	9
GIZONAK				1	3	4
GUZTIRA				6	7	13

GIZARTE SEGURANTZARI EGINDAKO LAGUNTZA-KOPURUA. SS. OINARRIZKOAK, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 años o menos	20-29	30-39	40-49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK	2	2	4	5	2	14
GIZONAK	2	6	6	9	7	23
GUZTIRA	4	8	10	14	9	45

EGINDAKO KOORDINAZIOEN ETA ZERBITZUAREN KOPURUA	
ERAKUNDEA	KOPURUA
GIZARTE ZERBITZUAK	26
OMZ	17
UNIBERTSITATEA	4
SARGI	9
GURUTZE GORRIA	12

GFA	17
SUTARGI	15
ORTZADAR ZENTROA	5
GUREAK	14
KATEA LEGAIK	3
BESTE BATZUK	18
BETERRI BURUNTZA	2
GUZTIRA	142

ABIAN JARRITAKO EKINTZA BERRIEN KOPURUA						
OPOSIZIOAK PRESTATZEKO TAILERRA						
	19 urte baino gutxiago	20-29	30-39	40-49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK	1	3	1		1	6
GIZONAK		6	4	5	3	18
GUZTIAK	1	9	5	5	4	24

3. LAGUNTZA ETA JARRAIPEN PSIKOLOGIKORAKO ZERBITZUA.

Helburuak.

- Esku-hartze, laguntza eta jarraipen psikologikoa mugako adimena duten pertsoneri, gizarte isolamendua, arazo pertsonalak, lanekoak, sozialak eta abar eragin ditzaketen gatazkak edo beharrak prebenitzeko.
- Autonomia eta autogobernuprosesu pertsonalizatueta laguntzea.
- Kanpoko zerbitzu eta profesionalekin koordinatzea, pertsonak artatzeko, esku hartzeko programa komunak ezartzeko, informazioa trukatzeko eta arreta koordinatua emateko.

Balorazioa.

Gure ustez, zerbitzu hau laguntza espezializatuagoa da, eta pertsona horrek profesional kualifikatu bati dagokionez parte hartzen du, modu autonomoan jardutea eta gizarteratzea hobetzeko.

Laguntza horren helburua da mugako adimena duen pertsonak bere egoera lertzea, bere helburuak zehaztea bere autonomia pertsonala garatzeari eta gizarteratzeari

dagokienez, eta prozesuan zehar erreferentziazko pertsona bat izatea.

Gaur egun, Aldundiaren laguntza espezializatuko programaren bidez, hiru pertsonari egiten zaie. Ikusten ari gara laguntza horiek ez daudela behar bezala egokituta mugako adimena duten pertsonen ezaugarrietara, ez horiek daramatzaten pertsonen eta erakundeen profesionaltasunagatik, baizik eta ezjakintasunagatik.

Elkartek 16 pertsonari egiten die jarraipen espezializatuagoa. Elkartek laguntza espezializatu hori eman behar duen ala mugako adimena duten pertsonari buruzko prestakuntza egin behar den baloratzen dugu. Proposatutako helburuak lortzeko jarduerak egin izanaren ebidentziak honako hauek dira:

- Datuak biltzea PIAetan.
- Txosten sozialak.
- Gizarte Zerbitzuetako Zentroetako hitzorduak.
- Desgaitasuna, mendekotasuna, gizarte bazterketa balioestea.
- Koordinazio eta jarraipen bileren aktak.

Adierazleak.

TOTAL DE PERSONAS CON INTERVENCION POR SEXO Y EDAD						
	19 urte baino gutxiago	20-29	30-39	40-49	+50	GUZTIRA
EMAKUMEAK		2				2
GIZONAK		2	7	4	1	14
GUZTIAK		4	7	4	1	16

GIZARTE SEGURANTZARI EGINDAKO LAGUNTZA-KOPURUA. SS. OINARRIZKOAK, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 urte baino gutxiago	20-29	30-39	40-49	+50	GUZTIRA
EMAKUMEAK		2				2

GIZONAK		2	2	2	1	7
GUZTIRA		4	2	2	1	9

EGINDAKO KOORDINAZIOEN ETA ZERBITZUAREN KOPURUA	
ERAKUNDEA	KOPURUA
KOLORE GUZTIAK	3
PENASCAL FUNDAZIOA	6
GURUTZE GORRIA	13
AGIPAD	9
GUZTIRA	31

4. BIZIMODU INDEPENDENTEA BABESTEIA.

Bizitza independentea babesteko zerbitzua laguntza-ekintzen multzo bat da, eta laguntza eskaintzen die modu independentean bizi diren edo hala egin nahi duten mugako adimena duten pertsonei, bikotekidearekin bizi direnei, mugako adimena ere badutenekin bizi direnei eta autonomoki jarduteko eta komunitate-bizitzan parte hartzeko laguntza-beharrak dituztenei.

Helburuak.

- Mugako adimena duten pertsonei laguntzea autonomia pertsonaleko prozesuetan, instituzionalizazio-prozesua saihesteko edo, zenbait kasutan, desinstituzionalizatzeko.
- Norberaren etxebizitzan bizitza independente baten eguneroko alderdiak antolatzen hezteak.
- Harreman pertsonalak bultzatzea, bizitza afektibo egokia izan dadin.
- Komunitate-ingurunean gizarteratzen eta gizarteratzen laguntzea.
- Mugako adimena duten pertsonen segurtasun eta autoestimua sentimendua sinestea.

Balorazioa.

Egindako jarduerak laguntza puntualetan oinarritu dira, mugako adimena duten pertsonei zailtasun handienak dakartzkien alderdietan, eta laguntza, hausnarketa eta laguntza prozesu bat egin dute beren zailtasunetan. Programaren izaera dela eta,

ezinbestekoa da hartzaileen berezko parte hartzea eta erabakiak hartzea, programa onartzetik bertatik hasita; izan ere, laguntza eta laguntza ematen diren alderdiak beren bizitzako alderdiei dagozkie.

Laguntza bakoitzaren ondoren, garrantzitsua izan da garatutako jardueraren hartzaileekin batera gogoeta egitea, autonomia eta konfiantza handiagoa izan dezaten beren buruarengan eta beren gaitasunetan.

Honako jarduera hauek egin dira:

- Artatutako pertsonen bizitzan esku hartzen duten pertsona eta erakunde guztiekin aldi berean bilerak egitea.
- Arlo ekonomikoko kudeaketa garrantzitsuetan laguntzea, etxebizitza bilatzea.
- Etxeko lanak egiten irakastea.
- Norberaren garbitasunerako ohituretan irakastea.
- Benetako larrialdi egoerentarako prestasuna.
- Prozesu osoa batera ebaluatzea.
- Lantegietako eta enpresetako arduradunekin koordinatzea, gatazkak konpontzeko, laneko alderdiak ulertzeko, etab.
- Gatazka pertsonaletan, bikote harremanetan eta gizarte gatazketan laguntzea.

Programa horri esker, mugako adimena duten pertsonak autonomoagoak izan daitezke, eta familiek unean uneko laguntzekin modu autonomoan bizitzeko dituzten gaitasunez jabetu daitezke.

Hauek dira ebidentziak:

- Bizitza independentean laguntzeko akordioak pertsonekin.
- PIA datuak biltzea.
- Egindako jarraipenen aktak.

Adierazleak.

LAGUNTZA JASO DUTEN PERTSONAK GUZTIRA, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 urte baino gutxiago	20-29	30-39	40-49	+ 50	GUZTIRA

EMAKUMEAK		2	4	7	5	18
GIZONAK		10	9	14	11	44
GUZTIRA		12	13	21	16	62

LAGUNTZA GUZTIAK, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 urte baino gutxiago	20-29	30-39	40-49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK		21	28	74	50	173
GIZONAK		48	109	113	129	399
GUZTIRA		69	137	187	179	572

BIZITZA INDEPENDENTEAN HASTEN DIREN PERTSONAK GUZTIRA, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 urte baino gutxiago	20-29	30-39	40-49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK			2	1		3
GIZONAK			2	3	2	7
GUZTIRA			4	4	2	10

BIZITZA INDEPENDENTEA UZTEN DUTEN PERTSONAK GUZTIRA, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 urte baino gutxiago	20-29	30-39	40-49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK						
GIZONAK						
GUZTIRA						

5. OSASUNAREN BEHARREN JARRAIPENA.

Mugako adimena duten pertsonen egoera jakin batzuk ulertzeko eta eragiten diena komunikatzeko dituzten mugak direla eta, askotan oztopo garrantzitsu bihurtzen dira, eta horrek zaildu egiten du osasun zerbitzuetarako sarbide normalizatua.

Zerbitzu honek osasun fisiko eta mentaleko beharrezkoen jarraipena eta laguntza egiteko jarduerak abian jartzen ditu.

Helburuak.

- Mugako adimena duten pertsonen osasun egoera hobetzen eta mantentzen laguntzea, osasun-zentroetara lagunduz eta medikazioa kontrolatuz.
- Beren autonomia pertsonala sustatzea.
- Osasun egoera hobetzea eta bizi ohitura osasungarriak sustatzea.

Balorazioa.

Jarraipen horren bidez, pertsonen osasun alderdiak hobetzea lortu da, gehienak ezezagunak baitziren osasun arloko profesionalentzat edo ulermen zailtasunengatik joateari utzi baitzioten. Ildo horretan, laguntza horiei esker, osasun arloko profesionalek zailtasun horien berri izan dute, eta, askotan, hizkuntza errazagoa erabiltzea erabaki dute.

Nabarmendu behar dira osasun mentalari laguntzea eta zerbitzu horiekiko koordinazioa, larriki erortzea edo ospitaleratzea saihesten ari baitira.

Hauek dira ebidentziak:

- Hitzordu medikoak.
- Txosten medikoak.
- Txosten sozialak.

Adierazleak.

LAGUNTZA GUZTIAK, SEXUAREN ETA ADINAREN ARABERA						
	19 urte baino gutxiago	20-29	30-39	40-49	+50	GUZTIRA
EMAKUMEAK			5	7	15	27
GIZONAK		8	11	38	24	81
GUZTIRA		8	16	45	38	108

LAGUN-EGITEEN BANAKETA, TIPOLOGIAREN ETA SEXUAREN ARABERA		
	EMAKUMEAK	GIZONAK
Osasun-zentroa, familia-medikuntza	2	12
Osasun-zentroa, espezialistak	11	21
Osasun mentaleko zentroa	14	29
Ospitalea		15
Larrialdiak		4
Medikazioaren kontrola		
Guztira	27	81

6.-OPORRAK ETA AISIALDIKO JARDUERAK.

Helburuak.

- Mugako adimena duten pertsonen bizi-kalitatea hobetzea, autonomia pertsonala eta autogobernua sustatuz, aisialdia garatuz eta kudeatuz.
- Mugako adimena duten pertsonen ekimena sustatzea, aisialdiaz goza dezaten.
- Pertsona bakoitzaren aisialdia eta denbora libreka autokudeatzeko gaitasuna sustatzea, bakoitzaren gaitasunen arabera.
- Aisialdiko eta denbora libreko jarduerak komunitateak eskaintzen dituen baliabideetan duten parte-hartzea mugako adimena duten pertsonen gizarteratzea ahalbidetzea.
- Pertsonen arteko harremanak eta adiskidetasunekoak bultzatzea.
- Urteko opor-programak egitea.

Balorazioa.

Duela hiru urtetik hona, mendi-taldeak bere jarduerak autonomiaz planifikatzen ditu, eta irteerak ia hamabostean behin egiten ditu.

2019an, "Bizitza bakarra da, gozatu!" leloaren menpe haibat jarduera jarri dira abian.

Horren bidez, hilean gutxienez aisialdiko jarduera bat egiten da, egun osokoa edo egun erdikoa. 2019an Senda Viva, Donostiako Aquariuma eta zinema jarduerak egin dira, eta batez beste 24 pertsonak parte hartu dute.

Aurten, oporrak irailean egin dira Peñiskolan, eta 25 pertsona bertaratu dira, bi boluntarioekin batera, baina ez da gorabeherarik erregistratu.

Adierazleak.

AISIALDIKO JARDUERETAN PARTE HARTZEN DUTEN PERTSONAK						
	19 urte baino gutxiago	20-29	30-39	40-49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK	3	7	5	2	4	21

GIZONAK	2	17	21	15	12	67
GUZTIRA	5	24	26	17	14	86

ANTOLATUTAKO AISIALDIKO JARDUERAK, GUZTIRA: 15

OPOPORREN PROGRAMAN PARTE HARTU DUTEN PERTSONAK						
	19 urte baino gutxiago	20- 29	30- 39	40- 49	+ 50	GUZTIRA
EMAKUMEAK				1	3	4
GIZONAK		1	6	8	6	21
GUZTIRA		1	6	9	9	25

F. ESKU-HARTZE EREDUAREN ADIERAZLEAK

Artatutako pertsonen asebetetze orokorra.	8
Instalazioen erabiltzaileen balorazioa eta azpiegitura Erabiltzaileek arreta ematen dieten pertsonen profesionaltasuna baloratzea.	8
Erabiltzaileek arreta ematen dieten pertsonen profesionaltasuna baloratzea.	9
Erabiltzaileek arreta ematen dieten pertsonen aldetik jasotzen duten tratua baloratzea.	9
Kexa eta iradokizunen sistemaren erabiltzaileen balorazioa.	10
Erabiltzaileek programan eta zerbitzuan dituzten eskubideak baloratzea.	9
Berrikusitako piak.	%100

G. BILAKAERAREN ADIERAZLEAK

BILAKAERAREN ADIERAZLEAK							
Diagnostiko sozialaren dimentsioak	ARTATUTAKO PERTSONEN%			BIZI KALITATEA	BILAKAERAREN ADIERAZLEAK (%)		
	HOBKUNTZAK	MANTENTZENDA	OKERRERA		HOBKUNTZAK	MANTENTZENDA	OKERRERA
Egoera ekonomikoa	%10	%90		Ongizate materiala	%12,5	%87,5	
Esteken eskuragarritasuna eta laguntza							
Ostatu-egoera	%15	%85					
Esteken eskuragarritasuna eta laguntza soziala	%40	%58	%2	Pertsonen arteko harremanak	%34	%64	%2
Bizikidetzaren eremuko harreman-egoera	%38	%60	%2				
Beste batzuekiko bizikidetzaharremanak	%25	%72	%3				
Lan-egoera.	%21	%78.5	%0,5	Garapen pertsonala	%21	%78.5	%0,5
Gaitasunak eta trebetasunak	%32	%68		Autodeterminazioa	%25	%71	%4
Sozialak							
Eguneroko bizitzaren antolaketa	%18	%68	%4				
Bizi-dinamismoak	%16	%73	%9	Ongizate emozionala	%16	%73	%9
Osasun-egoera							
Gizartearen onarpena eta komunitatearen eguneroko bizikidetzak	%12	%86	%2	Gizarteratzea	%16	%82	%2
Ingurune sozialera egokitzea eta Arauemailea	%12	%86	%2				
Partaidetza soziala	%25	%73,5	%1,5				
Bizitegi-egoera	18%	%82		Eskubideak	%15	%85	
Egoera juridiko administratiboa	12%	%88					

H. GIZA BALIABIDEAK.

Langileen urteko batez bestekoa	2 langile urtarriletik abendura Langile bat maiatzetik abendura
Kategoria edo Lanbide Heziketa	Koordinatzaile arduradun I 2 gizarte-langile
Lanaldia	1592 ordu urtean. • Koordinatzaile arduraduna • Gizarte-langilea 604 ordu urtean. • Gizarte-langilea
Boluntarioak	6 boluntario. 2 gizon eta lau emakume.

I. EBALUAZIO OROKORRA.

Oraindik ere ikusten da Inteligentzia muga duten pertsonen buruz ezjakintasun handia dagoela, eta oso pertsona arraroak aurkitzen ditugula. Artatutako pertsonen ehunekorik handiena 20 eta 39 urte bitartekoa da, eta esperientzia negatiboak pilatu ditu, batez ere lan arloan, bai lan-munduan sartzerik izan ez duelako, bai egindako lanetan porrot egin duelako.

Azpimarratu beharko litzateke, halaber, mugako adimena duten pertsonen kopurua oraindik diagnostikorik gabe dagoela, eta, horregatik, osasun mentaleko arazoak dituztela. Era berean, azpimarratzekoa da gehikuntzen gorakada.

Garrantzitsua izango litzateke zenbait jarduera egitea, mugako adimena duten pertsonen arreta egokia emango zaiela bermatzeko, pertsona autonomo eta erkidegoko parte-hartzaile aktibo gisa gara daitezen.

Jarduera horiek honako hauek izan daitezke:

- Arreta eta balorazio integrala, pertsona ardatz hartuta; pertsona partaide eta erantzunkide izango da.
- Detekzio goiztiarra.
- Norberaren esku hartzeko plana definitzea, bizitzako etapa guztietan.
- Profesionalei mugako adimenari buruzko prestakuntza ematea.

- Osasun, gizarte, eskola, lan eta justizia esparruetan jarduteko protokoloak.
- Estatuan eta autonomiaerkidegoan, pertsonei behar dituzten laguntzak emango dizkieten eta haien autonomia eta independentzia bultzatuko dituzten neurri legal eta sozialen sorrera sustatzea.

2020ko martzoan 3 lan

SIN / FDO. EL SECRETARIO

V° B° EL PRESIDENTE

JOSE FRANCISCO MADARIAGA JALON

MIKEL MORENO DIEZ

I5134864J

44150574G

